

Med Trum(p/f) på "postfaktuel"

Præmissen for beskrivelsen af den postfaktuelle tid, som Trump ifølge mange iagttagere [markerer](#), bygger implicit på den antagelse, at vi har passeret en mere pro-fakta en af slagsen.

Spørgsmålet er så, om det "faktuelt" lader sig gøre at redegøre for sådan en "før-, under og efter/post-faktuel tidsregning." Det rigtige svar kommer næppe fra dem, der nu kun stiltiende bygger på antagelsen i sin kritik af Trump¹.

Der hersker bred [konsensus](#) i hele den vestlige verdens medier om at fordømme Trumps omgang med sandheden, selvom de ikke selv er helt tro mod fakta. De forholder sig fx ikke faktuel til ham, der hvor han med rette henviser til, at de er imod ham.

Således har medierne performativt bidraget til undermineringen af egen troværdighed med forsøget på at underminere Trumps.

Donald Trump gør op med globaliseringens velsignelser² og stiller spørgsmålstejn ved USA's rolle i Nato³. Det er helt afgørende for mediernes tilgang til ham. Og her, hvor han vender sig mod tiden og dens store fortælling, finder medierne det unødvendigt at fremføre eksplicite argumenter imod substansen i det han står for. Det stiltiende argument er, at de er samtidens neutrale fornuft, og at de har ret i, at globalisering er af det gode og Rusland er af det onde.

De stærke politiske modsætninger mellem Trump og medier får skellet mellem fakta og propaganda til at flyde ud.

Trump er som medierne selv offer og bødde i processen, der udspiller sig i fremstillingen af ham, "den postfaktuelle æra".

¹ [Spin, løgn](#) og [kun politiske udtalelser](#) har længe været en uadskillelig del af den vestlige verdens mediers oplysningsarbejde. Det nye er, at man aldrig før har set så udbredt konsensus inden for samme kreds, rettet mod en kandidat til embedet som præsident for USA.

²

http://economia.elpais.com/economia/2016/09/01/actualidad/1472731945_473031.html

Den internationale monetære fond, IMF, ser en sammenhæng mellem øget social og økonomisk ulighed og folkelig modstand mod de reformer, som fonden anbefaler; åbne grænser og øget udbud af arbejdskraft, fri konkurrence og fjernelser af barrierer for især kapital, samt statsstøtte til finanssektor, frihed til skabelse af kreditpenge, som igen fører til uanede prisstigninger på alverdens mere eller mindre virtuelle markedsværdier osv.

³ Han er tilsyneladende ikke interesseret i en ny kold krig med Rusland.

Postmodernisme

I 1980'erne udfoldede der sig et filosofisk opgør om "det moderne". Postmodernisternes pointe var, at [de store sammenhængende fortællingers tid var forbi](#). Det var de så ikke, selv om enigheden, om hvilken af de store fortællinger der var den rigtige, manglede. De store fortællinger fortsatte med at udfolde sig, uanset det, at de dækkede over samfundsstrukturen, mere end de afdækkede den.

Der har aldrig været konsensus om postmodernisternes pointe, og det modernes idealer⁴ omkring "sandhedens natur" lever videre sammen med andre, uanset hvilke "fakta" der manifesterer sig i overensstemmelse med idealerne om "sandhedens natur"⁵.

Oplysningstiden

Immanuel Kant er oplysningstidens største filosof, og på højde med den klassisk kvalificerede naturvidenskabelige viden, bygget op om et deduktivt axiomatisk logisk transitivt hierarki af udsagn⁶, hvor intet er mere sandt, end det der følger med nødvendighed af præmisserne. Den form for kvalificeret især naturvidenskabelig viden optræder fortsat og scenevant som bedst kvalificeret viden blandt alle. Det gælder fx inden for økonomien, selv om økonomien ret beset er en samfundsvidenskab, og selv om temaet for beskrivelse her langt fra begrænser sig til den fysisk udstrakte verden, som determinismen oprindeligt begrænsede sig til.

Fagøkonomien kunne med rette lære af, at de abstraktioner, som man har med sig fra en gammel naturvidenskabelig tradition, er malplaceret uden for den klassiske naturvidenskabs referenceramme. Malplaceret konkretisering kalder A.N. Whitehead det. Men fagøkonomien formår ikke at beskrive sig som en disciplin inden for det videnskabelige system, som strengt taget kun er et socialt funktionssystem i samfundet. I stedet bestræber man sig på at deducere samfundet ud fra en simpel mekanisk model, bygget op omkring en formallogisk beregning over nogle ekstremt primitive og

⁴ Det moderne er iflg. Niklas Luhmann karakteriseret ved funktionsdifferentieringen. Det forhold, at man først med postmodernismen opdagede, hvor inkommensurable de forskellige semantiske værdier, som lever suverænt ved samfundets respektive funktionssystemer, er, har altid været svært tilgængeligt stof. Som systemteoretiker er jeg med Luhmann langt forud for postmodernisterne. De store moderne fortællinger har aldrig været andet end ideologi.

⁵ Naturen er strengt taget hverken sand eller falsk. Den er bare. Det er beskrivelserne af den, der kan indordnes i overensstemmelse med distinktionen.

⁶ Ikke kun udsagn, da hele hans "modernisme" hænger håbløst fast i den ontologisk dualisme, som også har dikteret videnskabernes opdeling i humanvidenskab og naturvidenskab.

abstrakte fiktioner, variabler. De kvantitative beregninger, som fx indgår i regeringens 2025 plan, er i mere [socialvidenskabelig forstand](#) blind for kvalitet og realitet.

Samfundet, beboet af "[rationelle og nytteoptimerende subjekter](#)", kan iflg. "det moderne"⁷ træde ud af sin umyndighed ved via fornuft, forstand og oplysningsarbejde at kvalificere og bøje sig for viden om verdens sande tilstand. Det er grundstrukturen i den moderne fortællingen. Den antager desuden i mange udgaver, at magt, godhed, retfærdighed, skønhed og sandhed går op i en højere enhed. Det er dens kosmologi, [fundamentalisme](#), om man vil.

Den store fortælling fejler i detaljen, dvs. konfronteret med konkret faktisk viden. Her kompenserer fortællingen så med mystik, sin ontologi, med forestillingen om det ultimative, virtuelle, kommende, dvs. med fortællingen om den sande natur, det bag det hele; "Hvis den bedste af alle verdener endnu ikke er realiseret, så er det fx ikke markedet, der er noget galt med, altså troens genstand, men samfundet, der endnu ikke har udviklet sig optimalt i overensstemmelse med regnemodellernes ligevægtstilstand, som peger frem mod det ultimative." (Det er mainstreamøkonomernes normativitet, deres fortælling, deres værdidom, som implicit fungerer som metafortællingen bag deres vismands-anbefalinger).

Begrebet - for det at magten, godheden, retfærdigheden, skønheden og sandheden taler hvert sit sprog, og derfor slet ikke kan sammenlignes eller mødes i konflikt - er "inkommensurabel". Den store fortælling vil ikke vide af det.

Måske er det på tide at blive lidt mere beskeden i tilgangen til alt og det modsatte.

Naturen er en kynisk læremester, og den sociale selvbeskrivelse af i dag er med forsøget på at udlede sig selv af det økonomiske system noget helt andet. [De sande konsekvenser](#) af det ekstremt økonomiske menneskes selvudfoldelser tenderer mod at akkumulere sig op i et fysisk kvalitativt resultat, som de fattige mål for økonomisk formåen på ingen måde registrerer. Den økonomiske vækst medfører destruktion af livets forudsætninger, og væksten kan ikke kompensere for det⁸. Det ligger alt sammen uden for den fattige rationalitets kognitivt tilgængelige felt at forstå grænserne for selv

⁷ Økonomien som eks. på en af de store moderne fortællinger.

⁸ Lars Løkke ødelagde Cop15 i København 2009. Selv om vi har set rekord målinger for den globale gennemsnitstemperatur i både 2014 og 2015, ligesom man kommer til at se det for 2016, så har regeringen med sin 2025 plan kun reduceret i indsatsen for at mindske udledningen af drivhusgasser.

samme rationalitets gyldighed. Men økonomerne taler uanfægtet videre, som om det var et spørgsmål om at få råd til at tage sig af de utilsigtede konsekvenser af den økonomiske udvikling. De er vor tids præsteskab, tilbødt og respekteret inden for alle politiske retninger.

Hvis man så ser lidt på de erkendelsesteoretiske idealer, der præger nutidens videnskaber om natur og økonomi, så har især moderne fysik for længst overhalet den klassiske determinisme og aksiomatiske metode, som økonomien hænger fast i.

Økonome af i dag formulerer deres teorier ud fra forestillingen om statisk ligevægt mellem absolutte størrelser, hvor den bedste af alle verdener følger med nødvendighed over tid, hvis ellers bare det sande marked får lov. Problemet er, at det økonomiske menneske, såvel som selve det pengeøkonomiske systems lovmæssigheder mangler sin fikse og færdige natur, sådan som den aksiomatiske metode forudsætter, og at beregningerne alene sigter på den fattige realitet, som markedsværdierne står for. Pengenes realitet er et, realitetens penge noget andet og markedsværdierne kan ikke kompensere for ødelæggelsen af livsbetingelserne på jorden lige som de ret beset er et elendigt og ekstremt perverst mål for verdens sande værdier.

De økonomisk højtflyvende er i den henseende ekstremt destruktive for samfundets kognitive evner og de smadrer konkret løs på klima, biosfære, ressourcer osv. Derfor er miljøet pr. definition udelukket fra synsfeltet i regeringens plan 2025. Det passer ikke ind i billedet.

Fagøkonomien en anakronisme

Den økonomiske videnskab er primitivt, set i forhold til moderne kvantefysik. Den naturvidenskab - der formallogisk og med matematisk nøjagtighed kunne reducere fremtiden til fortiden ud fra antagelsen om det, som ikke kunne være anderledes, det substantielle og uforanderlige - har udviklet sig langt ud over sit klassiske udgangspunkt. Fagøkonomien, der ret beset har med selvorganiserede og ekstremt usammenlignelige værdier at gøre, ser ud til at være blevet hængende i fortidens naturvidenskabelige determinisme. Det er en anakronisme.

Trum(p/f) på

Brexit og Trump er det demokratiske resultat af massernes oplevelse af udviklingen. Siden 1970'erne er de fattige i USA blevet fattigere, middelklassen er ikke blevet bedre stillet siden begyndelsen

1990'erne og de velstillede er fortsat blevet ekstremt meget rigere, siden finanskrisen⁹.

Mindre end 100 enkeltindivider har på globalt plan lige så meget rigdom, som halvdelen af jordens 7,4 milliarder.

Den store fortælling går altså på, at hvad der er godt for den ene på det liberaliserede globale markeds sande betingelser, den amerikanske drøm, det vil være godt for alle andre på sigt, og at nytteværdien af den sidst tjente dollar hos verdens rigeste verdensborger er lige så stor som den først tjente hos den fattigste.

Disse absurde budskaber er grundelementer inden for hele den vestlige verdens udgave af den store fortælling.

Der er sat Trum(p/f) på den postfaktuelle epoke.

⁹ De officielle opgørelser over indkomstopgørelserne her til lands fremmaner et billede af, at etnisk danske lønarbejdere har fået ca. 40 % større lønindtægt i dag siden tusindårsskiftet. Man husker her at glemme overførselsindkomsterne, de ca 900 000 danskere i den arbejdsdygtige alder, som står udenfor arbejdsmarkedet. Man har heller ikke de mindst 200 000 ikke etnisk danske lønarbejdere med, som arbejder for langt under den garanterede mindsteløn. Prekariatet, en ny klassebetegnelse, figurerer heller ikke i optegnelserne, dvs. alle de underbeskæftigede og kun løst ansatte. Hvis disse grupper tælles med i optegnelsen, så afslører det, at indkomsten er blevet endog meget mere skæv her til lands over de sidste 15 år og at det billede på generel velstandsstigning, som man gerne vil fremmane, er en lang grov manipulation.